

משנה ח

כְּמָה הוּא שְׁעוּרוֹ של אוכל הנצרך לשיתופי מבואות, וכן לעירוב חצרות? **בְּזִמְן שָׁהֵן** - הדיירים **מְרַבֵּין** - שמונה עשר בני אדם ומעלה - **מִזֶּזֶן שְׁתֵּי סְעוּדוֹת** לאדם בינוני, וזה מספיק **לְכֹלם**⁶⁶. **בְּזִמְן שָׁהֵן** - הדיירים **מְעַטִּין**, צריך שיעור **בְּגְרוּגְרַת** של אוכל **לְהוֹצֵאת שֶׁבֶת** - שהוא שיעור חיוב הוצאת אוכל מרשות לרשות בשבת **לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד** מבני החצר או המבוי:

משנה ט

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: בְּמָה דְבָרִים אֲמֹרִים - במה נאמרו השיעורים הללו? **בְּתַחֲלֵת עָרוֹב** - כשמניחים את העירוב לראשונה, **אֲבָל בְּשִׁירֵי עָרוֹב** - בעירוב שנתמעט משיעורו לאחר כניסת השבת הראשונה, די אם נשאר ממנו **כֹּל שְׂהוּא** ואין צריך להוסיף עליו. **וְלֹא אָמְרוּ חֲכָמִים לְעָרֵב בְּחֲצֹרוֹת** שכבר עשו בהם שיתופי מבואות, **אֶלָּא כְּדִי שֶׁלֹּא לְשַׁכַּח אֶת הַתִּינוּקוֹת** מדין עירובי חצרות, שהרי אינם מרגישים בשיתוף המבוי. ולכן גם הקלו ב"שירי עירוב", הואיל והשיתוף קיים:

משנה י

כֹּל מִינֵי אוֹכְלִין מְעַרְבִין וּמְשַׁתְּפִין, חוּץ מִן הַמַּיִם וּמִן הַמְּלַח, דְּבָרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר⁶⁷. **רַבִּי**

ר' עובדיה מברטנורא

שכנגדה. אבל אם אין לו פתח אלא למבוי זה שנשתתפו בו תחלה אינו צריך להודיע, דזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם אלא בפניו: ח מרובין. י"ח בני אדם ולמעלה: מזון שתי סעודות. הן י"ח גרוגרות: מועטין. פחות מי"ח: להוצאת שבת. שיעור של הוצאת שבת. כי המוציא אוכלים בשבת אינו חייב בפחות מכגרוגרת: ט בשירי העירוב. שנתמעט משיעורו: ולא אמרו לערב בחצרות. אחר שנשתתפו במבוי, אלא שלא תשתכח תורת עירובי חצרות מתינוקות שאינן יודעין שנשתתפו במבוי, הלכך מקילינן ביה. ואע"ג דטעמא דמערבין עירובי חצרות לאחר שנשתתפו במבוי הוא כדי שלא תשתכח תורת עירוב מן התינוקות, מ"מ אין הלכה כרבי יוסי בשירי עירוב, דלא מקילינן ביה כולי האי: י בכל מערבין. עירובי תחומין, דאילו עירובי חצרות אין מערבין אלא בפת. ומיהו בכל מערבין דאמר ר' אליעזר הכא לאתויי עירובי חצרות שמערבין בפת פרוסה וא"צ ככר שלימה, ופליגי עליה רבי

ביאורים והרחבות

66. בגמרא (פ, ב) שואלין: כמה הוא מרובין? אמר רב יהודה אמר שמואל: שמונה עשרה בני אדם. ושואלין: שמונה עשרה ותו לא? אימא משמונה עשרה ואילך (כלומר, "מרובין" פירושו משמונה עשר בני אדם ואילך). ומאי שמונה עשרה דנקט (מדוע תפס שמואל דוקא את המספר שמונה עשרה)? אמר רב יצחק בריה דרב יהודה: לדידי מיפרשא לי מניה דאבא, כל שאילו מחלקו למזון שתי סעודות ביניהן, ואין מגעת (ממנו) גרוגרת לכל אחד ואחד, הן הן (הנקראים במשנה) "מרובין", וסגי (ודי) במזון שתי סעודות (לכולם, ואין צריך להחמיר ולערב בכגרוגרת לכל אחד ואחד). ואגב אורחיה קא משמע לן (המשנה) דשתי סעודות הויין שמונה עשרה גרוגרות.

67. בגמרא (פא, א) שואלין, הרי שנינו לעיל (ג, א): "בכל מערבין ומשתתפין חוץ מן המים והמלח", ומדוע כפלה המשנה דין זה? ותרצו בשם רבה בר בר חנה: לאפוקי מדרבי יהושע,